

Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV) jako czynnik ryzyka występowania raków jamy ustnej

Human papilloma virus (HPV) as a risk factor for oral cancers

lek. dent. Karolina Szaniawska¹, dr hab. n. med. Izabela Strużycka², Tomasz Kamiński³,
prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtowicz¹

1 z Zakładu Chirurgii Stomatologicznej Instytutu Stomatologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Kierownik zakładu: prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtowicz

2 z Zakładu Stomatologii Zachowawczej Instytutu Stomatologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Kierownik zakładu: prof. dr hab. n. med. Elżbieta Jodkowska

3 ze Studenckiego Koła Naukowego przy Zakładzie Chirurgii Stomatologicznej Instytutu Stomatologii
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Kierownik zakładu: prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtowicz

Streszczenie

W 1985 r. po raz pierwszy zwrócono uwagę na istnienie potencjalnego związku w występowaniu wirusa brodawczaka ludzkiego (human papilloma virus – HPV) i nowotworów złośliwych regionu głowy i szyi (1). Wyniki badań z ostatnich kilkunastu lat potwierdzają rolę, jaką HPV odgrywa w powstawaniu raków tej okolicy (2–5). Związek HPV z powstawaniem nowotworów złośliwych został dobrze poznany na przykładzie raka szyjki macicy, gdzie HPV stanowi pierwotny czynnik etiologiczny. Oznacza to, że infekcja wirusem HPV jest warunkiem koniecznym do powstania raka szyjki macicy (6). Wyjątkowe znaczenie HPV w patogenezie raków podkreśla przyznanie w 2008 r. Nagrody Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny profesorowi Haraldowi zur Hausenowi za odkrycie sprawczej roli wirusa brodawczaka ludzkiego w rozwoju raka szyjki macicy, co doprowadziło do opracowania skutecznej szczepionki przeciw wirusowi HPV. Ponadto, ostatnie wyniki badań wskazują na fakt, iż kumulowanie się oddziaływania różnych czynników ryzyka, takich jak używanie tytoniu pod dowolną postacią, spożywanie alkoholu, zakażenia wirusowe, np. wirusem HPV, wpływa pozytywnie na transformację nowotworową raków regionu głowy i szyi.

Słowa kluczowe: wirus brodawczaka ludzkiego (HPV), czynniki ryzyka, rak jamy ustnej

Summary

Potential link between human papilloma virus (HPV) occurrence and malignant neoplasms of the head and neck region (1) was noticed for the first time in 1985. Results of studies from over the last few years confirm the role of HPV in formation of neoplasms in this region (2-5). Relation between HPV and formation of malignant neoplasms has been thoroughly investigated in the case of uterine cervix carcinoma, in which HPV constitutes a primary etiological factor. This means that HPV infection is a necessary condition for uterine cervix carcinoma (6). Special significance of HPV in pathogenesis of carcinomas is emphasized by the 2008 Nobel Prize in physiology and medicine awarded to professor Harol zur Hausen for discovery of human papilloma viruses causing cervical cancer, which led to development of an effective HPV vaccine. Furthermore, latest studies indicate that accumulation of various risk factors, e.g. use of tobacco in any form, alcohol consumption, viral (e.g. HPV) infections positively influence neoplastic transformation in head and neck carcinomas.

Key words: human papilloma virus (HPV), risk factors, oral carcinoma